

Beslissing 5 november 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mevr. mr. J.P.A. Thijssen,

tegen:

[naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de provincie St-Clemens van de
redemptoristen en tevens werkzaam als priester in de parochie van de
Onze Lieve Vrouw van Goede Raad in Den Haag.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 13 juni 2012. Op 1 augustus 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie binnengekomen van drs. [naam], lid van het provinciaal bestuur van de provincie St.-Clemens van de redemptoristen. Op 15 oktober 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden. Klager is niet verschenen. Wel is klagers juridisch adviseur verschenen, mevr. mr. J.P.A. Thijssen. Zij heeft verklaard dat aangeklaagde op de PAAZ-afdeling van het ziekenhuis verblijft en dat hij liefst zo snel mogelijk een afhandeling van de zaak ziet. Namens de Congregatie zijn verschenen drs. [naam], lid van het provinciaal bestuur van de Provincie St.-Clemens van de redemptoristen en dr. [naam], beleidsmedewerker van de Provincie St.-Clemens van de redemptoristen.

2. De klacht

2.1. De ouders van klager waren belijdend katholiek en bezochten de parochie van [naam] in [plaats]. De heer [naam] was destijds misdienaar. Hij verzorgde als misdienaar week- en zondagsdiensten en werd ook regelmatig door pater [naam] gevraagd om bij andere diensten te assisteren, zoals in een gevangenis. In deze tijd is het seksueel misbruik door pater [naam] begonnen.

Aangeklaagde was begin jaren vijftig werkzaam als pater [naam] in de parochie van [naam] in [plaats]. Dit betrof een tijdelijke aanstelling, waarin hij een korte missie verzorgde. Klager was in die tijd een tienjarige misdienaar en kwam op die manier met hem in contact.

Aangeklaagde kwam regelmatig over de vloer bij de ouders van klager.

Gebruikmakend van zijn gezag als priester stuurde hij de moeder van klager de kamer uit, omdat hij met klager onder vier ogen over zijn geestelijke vorming wilde praten. Onmiddellijk nadat klagers moeder de kamer uit was, vergreep aangeklaagde zich aan klager. Aangeklaagde betastte klager's geslachtsdelen en reed met zijn onderlichaam tegen hem aan. Klager durfde niks te zeggen. Na afloop herschikte aangeklaagde zijn kleding en vroeg klager zijn moeder te halen.

Dit misbruik heeft zich vier a vijf maal voorgedaan.

2.2. Klager ervaart het seksuele misbruik tot op heden als een zware psychische last. Klager voelt zich nog steeds machteloos en boos als hij aan het seksuele misbruik terugdenkt. Gedurende zijn leven heeft klager een aantal malen ernstige psychische problemen gehad. Problemen met zijn ouders en het seksuele misbruik hebben geleid tot een laag zelfbeeld.

Na [jaar] heeft de heer klager regelmatig ernstige psychische problemen gekend. Eind jaren zeventig heeft dit geleid tot het innemen van een overdosis pillen en toen is er een psychiater ingeschakeld. Het heeft nog lang geduurd voordat duidelijk werd dat het seksueel misbruik mede-oorzaak is geweest van de psychische problemen.

Het seksueel misbruik heeft bijgedragen aan een negatief zelfbeeld, met o.a. angsten als gevolg.

2.3. Voor klager is het belangrijk dat er van de kant van de verantwoordelijken van de katholieke kerk erkenning komt voor hetgeen er is voorgevallen. Dit betekent erkenning van het seksueel misbruik en het daarmee berokkende leed. Daarnaast wenst klager aanspraak te maken op een schadevergoeding.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Overste heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Hij concludeert dat hij nauwelijks reden heeft om de inhoud van de klacht in twijfel te trekken. Namens het instituut erkent hij dat aangeklaagde groot leed heeft berokkend aan klager.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klagster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3 Er zijn ongeveer [aantal] jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De klachtencommissie acht aannemelijk dat het misbruik bestond uit betasten van klager's geslachtsdelen en het door aangeklaagde met zijn onderlichaam tegen klager aanrijden. De klachtencommissie acht aannemelijk dat dit in totaal vier keer heeft plaatsgevonden.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast ondersteunen een veroordeling van aangeklaagde voor ontucht in [jaar]/[jaar] en de klacht, respectievelijk melding van [naam] en van [naam] de verklaring van klager.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 10 jaar oud en aangeklaagde was voor hem iemand waarin hij vertrouwen stelde.

4.5 Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. Drs. [naam], lid van het provinciaal bestuur van de provincie St.-Clemens van de redemptoristen heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting namens de Congregatie het leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen.

4.6 Over het verzoek van klager om financiële vergoeding kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegronde verklaring van de klacht door de overste van de Congregatie zal klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding dienen te wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie pater provinciaal [naam] de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 5 november 2012 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, mr. M.D.J. van Reenen-Stroebel en drs. A.A.M. Oostveen, leden, bijgestaan door mr. Y. Rikken, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie pater provinciaal Joh. Römelt C.Ss.R. en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.